

## 4. ROZPOČTOVANIE PRÍJMOV MESTA

### 4.1. Rozpočtovanie bežných príjmov - daňových príjmov

Dopady finančnej krízy v makroekonomickom prostredí sa prejavujú i v podiele výnosu **dane z príjmov fyzických osôb z podnikania**. Nenaplnili sa očakávania v roku 2009, kedy sa oproti rozpočtu 9 260 478 očakáva zo strany Ministerstva financií SR plnenie len vo výške 7 790 000. €. Pre rok 2010 mesto očakáva príjem z tejto dane vo výške **8 100 000 €**, čo predstavuje podiel 74,25% na daňových príjmoch a 43,63% na celkových bežných príjmoch. Vplyvom krízy bude výpadok i na miestnych daniach, to znamená, že deficit v oblasti bežných príjmov (cca 2 mil. ) bude v roku 2010 pretrvávať.

Podľa zákona o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, ktorý upravuje **daň z nehnuteľností a dane za špecifické služby**, majú stanovenie výšky sadzieb daní v kompetencii jednotlivé obce, preto v prognóze príjmov vychádzame z údajov, ktorými disponuje Mestský úrad, podľa finančných podmienok nastavených v platných VZN mesta. Mesto očakáva príjem z týchto daní a poplatkov v celkovej výške **2 816 419** (v r. 2009 2 852 187 €), čo predstavuje 15% z bežných príjmov. Na sume vlastného výberu daní sa výber dane z nehnuteľností podieľa 70,8%-mi a na sume bežného rozpočtu 10,5%-mi, preto predstavuje jednu z významných položiek vlastného rozpočtu.

Oproti schválenému rozpočtu r. 2009 očakávame v roku 2010 pokles výberu miestnych daní. Dôvodom tohto zníženia sú viaceré skutočnosti. Klesá nám počet stavebných pozemkov, u ktorých je najvyššia sadzba dane. Hospodárska kríza sa prejavuje i v investičných aktivitách firiem, ktoré prestávajú využívať staré stavby na podnikanie a stavby sa zaraďujú do kategórie ostatné stavby, kde je najnižšia sadzba dane. V oblasti bytov už nepribúdajú noví daňovníci, nakoľko byty sú už predané. Pretože sme pri nebytových priestoroch samostatne vyčlenili sadzbu dane za garáže a sadzbu dane za ostatné nebytové priestory, príjem za tento druh dane sa znížil – doteraz sme mali jednotnú, vyššiu sadzbu. Chov psov prestáva byť módnym trendom, sprísňujú sa podmienky chovu psov v bytových jednotkách a klesá príjem v dani za psa. Hospodárska kríza sa prejavuje i v záujme o umiestňovanie výherných hracích strojov v pohostinských zariadeniach. Mládež má viac záujem o internet a počítačové hry, čo má neproduktívny vplyv voči výberu daní a poplatkov. V oblasti daní za predajné automaty predpokladáme zmenu v zákone, ktorý vylúči spoplatnenie automatov (povinný stravovací a pitný režim) v školských zariadeniach, kde sa automaty začínajú umiestňovať.

Najväčší dopad hospodárskej krízy sa odráža v dani za ubytovanie. Významne poklesol počet turistov, podnikatelia obmedzujú služobné cesty – v tejto oblasti je náročné odhadnúť vývoj. Daň za prenosné garáže sa blíži k svojmu zániku – nové prenosné pláténové garáže sa nepovoľujú, nakoľko zaberajú veľa miesta, pôvodné sa už opotrebovávajú a majitelia tieto staré garáže postupne rušia.

Celosvetový trend minimalizácie tvorby komunálneho odpadu a zavedenie jeho množstevného zberu je i na úrovni mesta Liptovský Mikuláš otázkou času. Efektom s dopadom na zníženie príjmov mesta za likvidáciu odpadu bude snaha poplatníkov čo najviac separovať odpad a znižovať vlastné platby za zber a spracovanie odpadu. Na druhej strane mesto bude mať menej nákladov, súvisiacich s komunálnym odpadom.

Na základe uvedených argumentov bude únosné prehodnotiť sadzby daní a poplatkov a ich zvýšenie v plánovacom období r. 2011.

### 4.2 Rozpočtovanie iných ako daňových príjmov

**Iné ako daňové príjmy** rozpočtu mesta tvoria nedaňové príjmy (1 169 293 €), granty a transfery (4 376 188 €), a v roku 2010 z nich mesto očakávam spolu príjem vo výške **5 545 481 €**. Na celkových príjmoch mesta sa podieľajú 33,7%-mi. Spolu s daňovými príjmami, ktoré sa na celkových príjmoch podieľajú 66,4%-mi predstavujú vlastné zdroje financovania mesta v celkovej výške 16 461 900 €.

Granty v oblasti bežných príjmov slúžia na financovanie úloh mesta, napr. na rozvoj kultúry, životného prostredia, sociálnej sféry, bytovej politiky, zdravotníctva a školstva.. Pri administratívnych a iných poplatkoch a platbách závisí ich výška od počtu jednotlivých aktov konania v priebehu roka. Doplnkovým zdrojom príjmov sú úroky z termínovaných vkladov. Iné nedaňové príjmy tvoria najmä odvody, vratky, prijaté náhrady z poisťovní, z výťažkov lotérií a iných hier, z odvodu finančných zúčtovania z refundácie výdavkov minulých rokov a iné.

**Celkové bežné príjmy vrátane rozpočtových organizácií sú očakávané vo výške 17 106 213 € (v roku 2009 18 573 108 €), v tom príjmy rozpočtových organizácií vo výške 644 313 € (3,8%).**

### 4.3 Rozpočtovanie kapitálových príjmov

Oblasť kapitálových príjmov je tvorená príjmami z predaja majetku mesta a príjmami z kapitálových grantov a transferov. Pre zníženie dopadov hospodárskej krízy, pre rozpočtové obdobia rokov 2009 a 2010 legislatíva upravila obmedzenie použitia príjmov z predaja majetku len na kapitálovú oblasť a uvoľnila ich použitie aj na oblasť bežnú.

Granty v oblasti kapitálovej sú účelovo určené na krytie investícií a na financovanie projektov EÚ.

**Kapitálové príjmy** celkom sú v r. 2010 plánované vo výške **30 890 790 €**, pričom **dotlačné zdroje z eurofondov** a za oblasť ŠFRB budú predstavovať výšku **25 346 203 €**, teda 82,1% a zdroje z predaja majetkových aktív 5 544 587 €, teda 17,9%. (v r. 2009 boli kapitálové príjmy schvaľované vo výške 6 291 376 €, pričom dotácie boli plánované len vo výške 3 499 601 €). Rozdiel oproti roku 2009, t.j. nárast kapitálových dotácií, je ovplyvnený zarozpočtovaním výdavkov vo výške 100% a ich krytím vo výške 95% z dotácií a 5% z vlastných zdrojov - jedná sa vlastne o prípravu na predkladanie žiadostí o získanie dotácií. Do rozpočtu r. 2010 sú zaradené investície, u ktorých je vysoká pravdepodobnosť získania grantu a to v plnej výške (v roku 2009 boli menej pravdepodobné investície ocenené len do nevyhnutnej výšky pre preukázanie krytia príjmami v prípade podávania žiadostí, t.j. 20%-mi).

### 4.4 Rozpočtovanie príjmov z finančných operácií

Finančné operácie slúžia na transakcie finančného charakteru a vyrovnanie schodku rozpočtu. V podmienkach mesta Liptovský Mikuláš sa v pláne na r. 2010 jedná o prijatie návratných zdrojov na financovanie kapitálových výdavkov. Z dôvodu meškania výziev na podávanie žiadostí o čerpanie prostriedkov z eurofondov, na financovanie ktorých bol zo strany mesta v roku 2009 schválený a v Dexii banke pripravený úver vo výške 2 157 605 € na krytie investičných zámerov mesta, sa tento úver prenáša do roku 2010 a posilní krytie kapitálových výdavkov. Potrebné navýšenie zdrojov na investičné zámery sa premieta v návrhu čerpania komerčného úveru vo výške 500 000 €. Mesto plánuje využiť špeciálny úver na spolufinancovanie europrojektov (cca 5% celkovej sumy) vo výške 1 305 900€ – tento typ úveru je vylúčený z prepočtov úverového zaťaženia mesta (§ 17 ods. 8 Zákona č. 583/2004 Z.z.: „.....Do celkovej sumy dlhu obce alebo vyššieho územného celku sa nezapočítavajú záväzky z návratných zdrojov financovania prijatých na zabezpečenie predfinancovania spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie najviac v sume nenávratného finančného príspevku poskytnutého na základe zmluvy uzatvorenej medzi obcou alebo vyšším územným celkom a orgánom podľa osobitného predpisu....). Ďalšími úvermi, nevstupujúcimi do prepočtov úverového zaťaženia sú úvery ŠFRB na výstavbu 15 a 27 bytových jednotiek vo výške 1 459 580 €.

**Príjmové finančné operácie na vykrytie schodku rozpočtu pre rok 2010 sú plánované vo výške 5 423 085 €.**

## 5. ROZPOČTOVANIE VÝDAVKOV MESTA

### 5.1. Rozpočtovanie bežných výdavkov

Od roku 2009 sú bežné výdavky rozpočtované, monitorované a vyhodnocované pre každý program samostatne. Súčasťou rozpočtov jednotlivých programov sú i rozpočty rozpočtových organizácií a sú súčasťou celkového rozpočtu mesta Liptovský Mikuláš.

Súhrnne preto hodnotíme rozpočet v oblasti bežných výdavkov nasledovne:

Bežné výdavky: **sú plánované vo výške 20 411 039 eur**, v tom výdavky mesta vo výške 12 422 050 € a výdavky rozpočtových organizácií vo výške 7 988 989 € (podiel RO na celkových bežných výdavkoch predstavuje 39%)..

Rozpočtové organizácie majú vypracované vlastné programové rozpočty, ktoré sú súčasťou tohto materiálu.

### 5.2. Rozpočtovanie kapitálových výdavkov

Kapitálové výdavky: **sú plánované vo výške 31 985 684 €**, v tom výdavky mesta vo výške 31 815 684 € a výdavky rozpočtových organizácií vo výške 170 000 € (podiel RO na celkových kapitálových výdavkoch predstavuje 0,5%). V programe 17 sú ďalšie spoločné investície.

### 5.3. Rozpočtovanie výdavkov z finančných operácií

Výdavky z finančných operácií: sú plánované vo výške 1 023 365 € (predstavujú najmä splácanie úverov, splácanie lízingu a odkupovanie akcií, ktoré sa viažu k verejnému osvetleniu).

**Závazný rozpočet** mesta Liptovský Mikuláš pre rok 2010 je zostavený v časti bežných a kapitálových príjmov a výdavkov ako **schodkový vo výške 4 399 720 €**. Po zapojení finančných operácií je **celkový rozpočet vyrovnaný vo výške 53 420 088 €**. Rozpočty pre roky 2011-12 sú orientačné a vychádzajú z prognóz v období ekonomickej krízy.